

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2010. október 19.

**FÖLDRAJZ
HORVÁT NYELVEN**

**KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

2010. október 19. 14:00

I.

Időtartam: 20 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

Vážne informacije

Tijekom pismenog ispita morate riješiti dva testa.

Za rješenje zadataka **I. dijela** imate na raspolaganju **20 minuta**, u tom dijelu ispita se **ne smije koristiti srednjoškolski atlas**, odnosno druga pomagala! Nakon isteka vremena, **popunjeni test predajte profesoru koji nadzire ispit!**

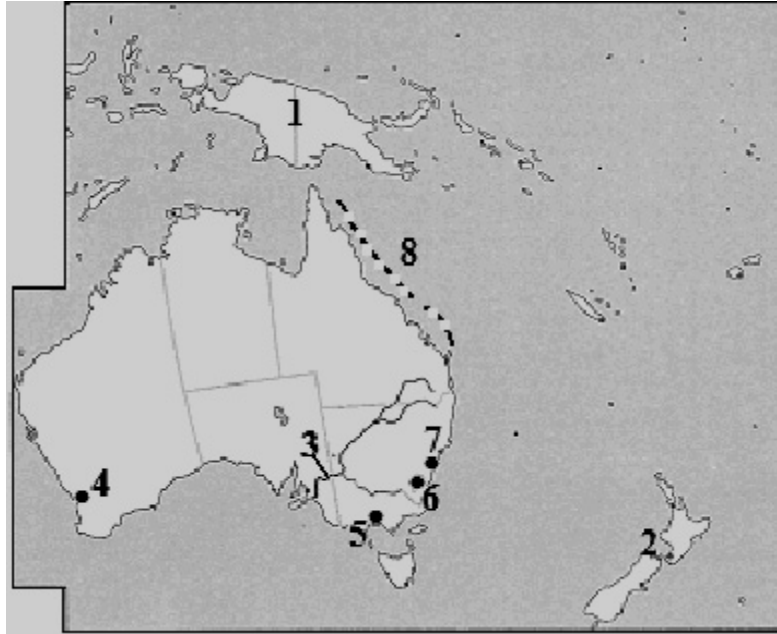
Zadatke možete rješavati **po proizvoljnom redosljedu**.

Prvo pažljivo **pročitajte** pitanja formulirana u zadacima, zatim **promislite** o odgovoru te ga **kemijskom olovkom** upišite na odgovarajuće mjesto! Ako je potrebno, rješenje možete ispraviti, ali za nejasna precrtavanja, ispravljanja i pisanja olovkom, za dati dio zadatka, ne možete dobiti bodove.

O mogućem maksimalnom **broju bodova** za rješenja pojedinih zadataka, odnosno o parcijalnim bodovima informiraju vas bodovi koji su naznačeni pored/iza zadataka. Molimo vas da u **siva polja** kvadrata **ne upisujete ništa!**

I. dio

Pri rješavanju ovoga dijela testa se ne smije koristiti atlas!

1. Proučite skicu zemljovida te riješite zadatke!

a) Koja su zemljopisna mjesta označena brojevima upisanim u skicu zemljovida? Nazive topografskih pojmova upišite na crte iza rednih brojeva!

1. .... (otok)
2. .... (država)
3. .... (rijeka)

3 boda	
--------	--

b) Koji su gradovi označeni sljedećim brojevima?

4. ....
5. ....
6. ....
7. ....

4 boda	
--------	--

c) Imenujte karakterističnu tvorevinu/pojavu koja je označena brojem 8!

.....

1 bod	
-------	--

8 bodova	
-----------------	--

2. Kako se zovu rijeke na čijim se obalama prostiru sljedeći gradovi? Imena rijeka napišite na crte pored imena gradova!

1. Gyula: .....

2. Sárospatak: .....

3. Balassagyarmat: .....

4. Makó: .....

5. Hatvan: .....

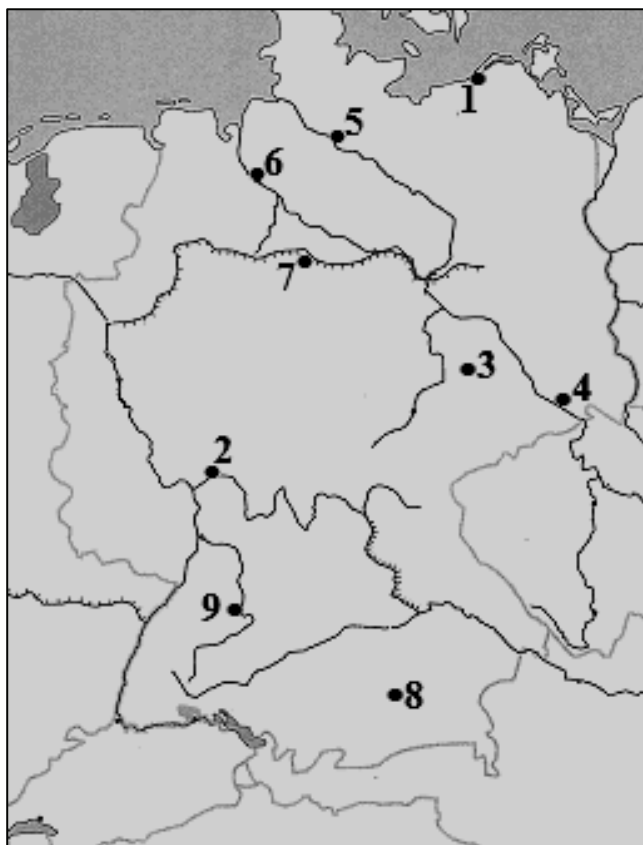
6. Szentgotthárd:.....

7. Kazincbarcika (Berente):.....

8. Lábatlan:.....

8 bodova	
-----------------	--

3. Proučite skicu zemljovida te riješite zadatke!

Imenujte gradove označene brojevima na skici zemljovida!

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....
9. ....

9 bodova	
-----------------	--

<i>Ukupni broj mogućih bodova za rješenje ovoga dijela testa</i>	<i>25 bodova</i>
--	------------------

Redni broj zadatka	Maksimalni broj bodova	Broj postignutih bodova
1.	8	
2.	8	
3.	9	
I. Topografske spoznaje, sposobnosti – niz zadataka	25	
Ukupno		

Profesor koji je ispravio radnju

Datum: .....

	Broj postignutih bodova zaokružen na cijele brojeve /elért pontszám egész számra kerekítve	Broj cijelih brojeva upisan u program/programba beírt egész pontszám
I. Niz zadataka topografskih spoznaja, vještina/ I. Topográfiai ismeretek, készségek feladatsor		

Profesor koji je ispravio test /
javító tanár

Bilježnik/jegyző

Datum/Dátum: .....

Datum/Dátum: .....

Primjedbe:

1. Ako je pristupnik započeo rješavati II. dio testa, onda ova tabela i dio s potpisima ostaju prazni!
2. Ako ispit tijekom rješavanja I. dijela biva prekinut, odnosno ne nastavlja se rješavanjem II. dijela, onda se ta tabela i dio s potpisima moraju popuniti!

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2010. október 19.

**FÖLDRAJZ
HORVÁT NYELVEN**

**KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

2010. október 19. 14:00

II.

Időtartam: 100 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

Vážne informacije

Tijekom pismenog ispita morate riješiti dva testa.

Za rješenje zadataka **II. dijela** imate na raspolaganju **100 minuta**. U tom dijelu ispita smijete koristiti **srednjoškolski atlas**. Ukoliko je opravdano, **koristite džepni kalkulator**, ali na testu **naznačite i postupak rješavanja!** Ako je potrebno koristite i šestar i ravnalo!

Zadatke možete rješavati **po proizvoljnom redosljedu**.

Prvo pažljivo **pročitajte** pitanja formulirana u zadacima, zatim **promislite** o odgovorima te ih **kemijskom olovkom upišite** na odgovarajuća mjesta! Ako je potrebno, rješenje možete ispraviti, ali za nejasna precrtavanja, ispravljanja i pisanja olovkom, za dati dio zadatka, ne možete dobiti bodove.

Svoje odgovore formulirajte uvijek sukladno pitanjima! Za davanje više odgovora povrhu u zadatku traženog (npr. umjesto dva primjera navedete tri) ne dobivaju se dodatni bodovi. **O mogućem maksimalnom broju bodova** za rješenja pojedinih zadataka, odnosno o parcijalnim bodovima informiraju vas bodovi koji su naznačeni pored/iza zadataka. Molimo vas da u **siva polja** kvadrata **ne upisujete** ništa!

2. dio*Pri rješavanju ovoga dijela testa može se koristiti atlas!***1. Na koje se pojmove odnose pojedine tvrdnje? Na pojedine crte ispred definicija upišite slovni znak odgovarajućeg pojma! Nećete moći smjestiti sve pojmove!**

Pojmovi:

a) linearno mjerilo	f) mjerilo
b) Južna (Jarčeva) obratnica	g) zemljovid krupnog mjerila
c) izobara	h) Sjeverna (Rakova) obratnica
d) geografska stupanjaska/koordinatna mreža	i) prikaz skala boja
e) zemljovid sitnog mjerila	j) izohipsa

- ..... 1. Krivulja koja spaja točke koje se nalaze na istoj nadmorskoj visini.
- ..... 2. Za povećavanje visina i povećavanje morskih dubina koristi sve tamnije nijanse boja.
- ..... 3. Pokazuje koliko je puta na karti prikazana površina manja od one u stvarnosti.
- ..... 4. Crtežom prikazuje omjer smanjenja.
- ..... 5. Malu površinu prikazuje velikom detaljnošću.
- ..... 6. Tijekom ljetnog solsticija sunčeve zrake tu padaju okomito.

6 bodova**2. Pročitajte zgodu, a zatim riješite zadatak!**

Direktori dvaju poduzeća bi na videokonferenciji htjeli raspravljati o spajanju dvaju poduzeća. Znamo da je sjedište jednoga poduzeća u New Yorku, a drugoga pak u Moskvi. Direktori obaju poduzeća se zalažu da se rasprava održi između 10 i 16 sati po tamošnjem vremenu. Može li se ispuniti želja obaju direktora? *Sve bodove može dobiti samo u slučaju ako svoj odgovor obrazloži i izračunom i tekstualnim obrazloženjem.*

Odgovor: .....

Računajte ovdje!

Obrazloženje: .....

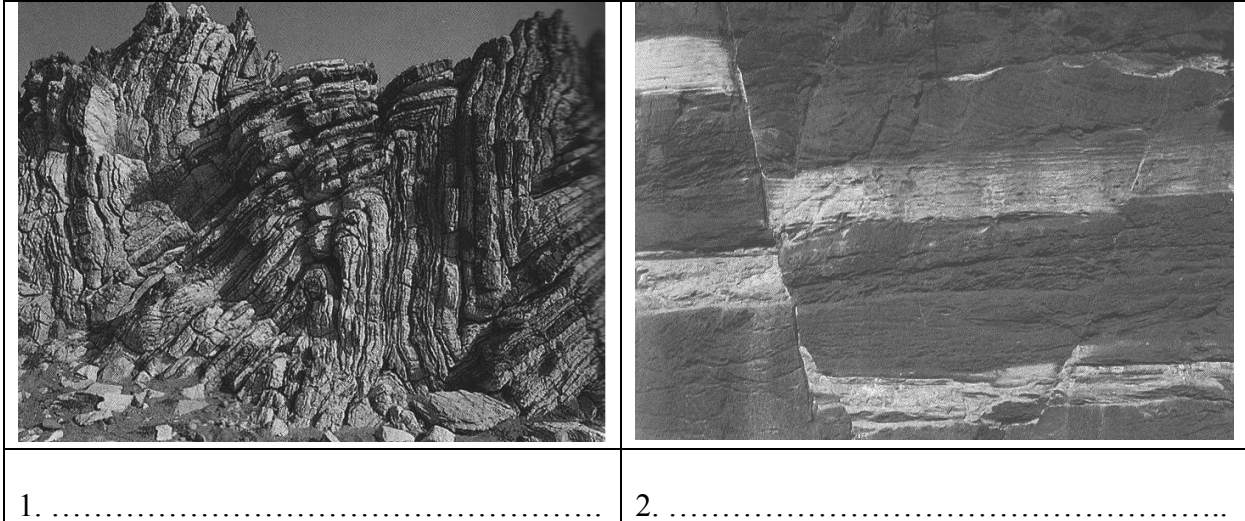
.....

.....

5 bodova

3. Riješite sljedeće zadatke u svezi s litosferom!

- a) Napišite ispod slika, zahvaljujući kojim tektonskim kretanjima su nastali oblici vidljivi na slikama!

2 boda

- b) Uz koju se sliku vezuju sljedeća dva pojma? Redne brojeve slika napišite iza pojmova!

Gromada: .....

Bora: .....

2 boda

- c) Koje pojmove prepoznajete na osnovi definicija? Pojmove napišite na crte iza definicija!

1. Stijena ili mineral koji sadrži metale u količini koja je pogodna za industrijsku eksploataciju.

.....

2. Spoj minerala s određenim (stalnim) sastavom koji čini Zemljinu koru.

.....

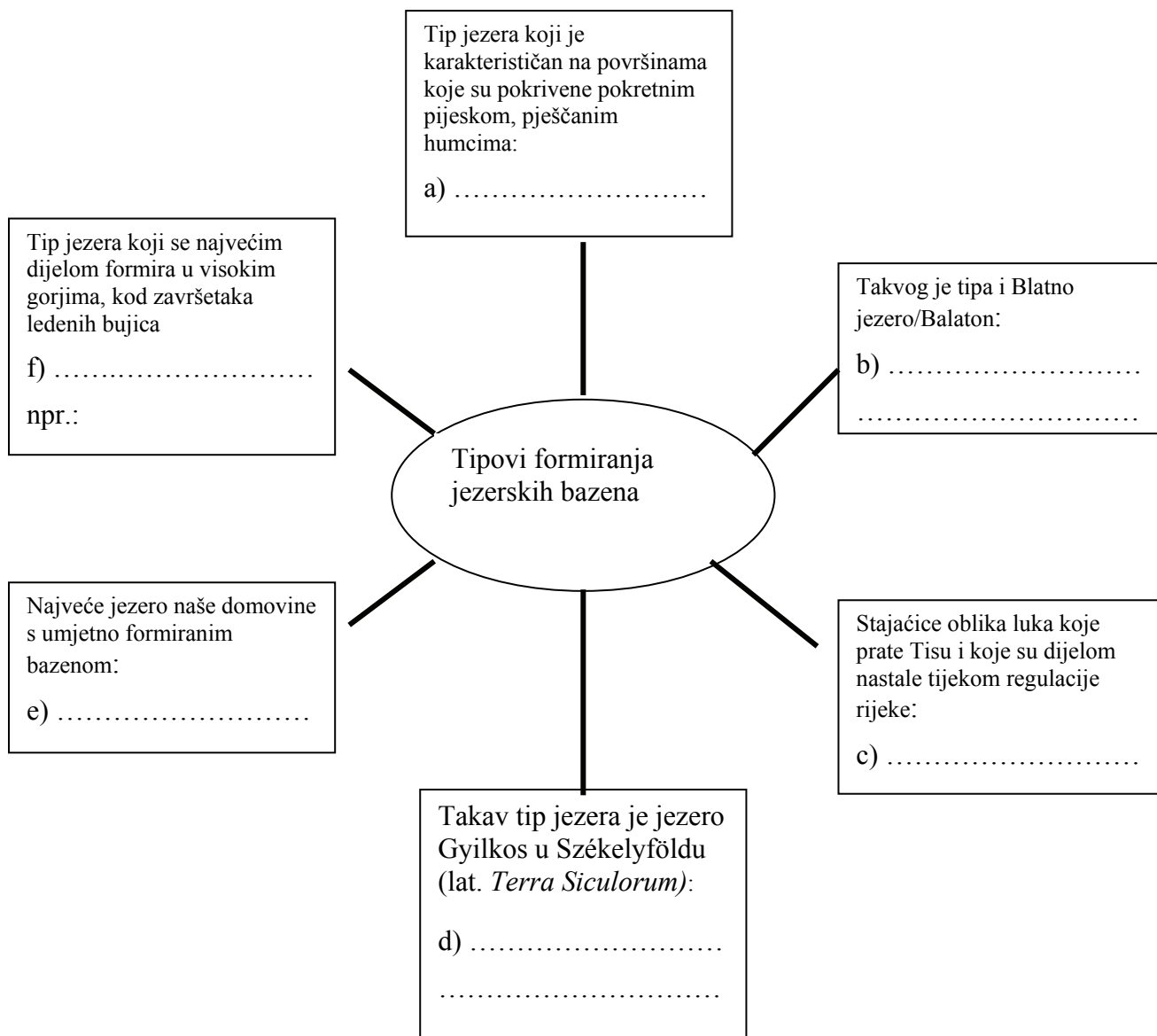
3. Mineral (stijena) pogodan za ljudsku potrošnju koji nastaje u morskim zaljevima koji se isparavaju.

.....

3 boda

7 bodova

4. Proučite skicu prikaza! Na osnovi definicija u prikaz upišite izričaje ili zemljopisne nazive koji nedostaju!

7 bodova

5. Korištenjem u tabeli zadanog fonda riječi dopunite rečenice fragmenta suvislog teksta! Na pojedina mjesta koja su označena brojevima može se upisati samo po jedan izričaj označen velikim početnim slovom abecede! U pojedinim redovima tabele zaokružite slovni znak izričaja koji pristaje uz tekst!

Na sjevernom dijelu Italije, na Padskoj nizini, suvremenom tehnologijom uzgaja(ju) se .....1..... . Prednost tog područja u odnosu na područja južne Italije je da ...2..... ima padalina. Pored suša koje karakteriziraju planinsko-brdske površine južnih predjela i .....3..... nepovoljno utječe na proizvodnju. Na pašnjacima Apenina uzgajaju se.....4..... .

1.	A) citrusi	B) pšenica i raž	C) riža, kukuruz i šećerna repu
2.	A) i zimi	B) i ljeti	C) i najvećim dijelom u proljeće
3.	A) sjeverno-južna rasprostranjenost	B) mala gustoća naseljenosti	C) erozija tla
4.	A) svinje i peradi	B) koze i ovce	C) goveda

4 boda	
--------	--

6. Usporedite vrste oborina! Dopunite tabelu!

Kriteriji	rosa	slana	inje
temperatura izlučivanja vodene pare (u odnosu na 0 °C)			
agregatno stanje			

Kakvog su tipa te vrste padalina?.....

Uz koju se pojavu vezuje postupak stvaranja inja?.....

8 bodova	
----------	--

7. Pročitajte sljedeće kratke opise!

a) Koje ste klime prepoznali na osnovi teksta? Napišite na crte nazive odgovarajućih klima!

1. „I temperatura najtoplijeg mjeseca kratkoga ljeta ostaje ispod 10 °C. Godišnja količina padalina ne prelazi 300 mm, a njena glavnina pada ljeti. Pod utjecajem jake i trajne ljetne insolacije gornji sloj stalno smrznutog tla se otapa. Dublji, zamrznuti dijelovi tla međutim sprečavaju cijedenje otopine snijega i padalina te se u to doba predio pretvara u nepregledno more močvara.“

Naziv klime: .....

2. „Uginuli ostaci biljaka iz porodice trava s puno humusa obogaćuju tlo, a kiše i vode od otapanja nisu dostatne za izluživanje hranjivih sastojaka. Tako je u tim klimama nastajao „kralj“ svih tla (...) kojega na sušim područjima zamjenjuje poljsko tlo kestenjasto-smeđe boje.“

Naziv klime: .....

3. „S nepreglednih su ravnica uz rijeke već odavno nestale lovorove šume koje su svoja mjesta predala parcelama riže. Rada zahtjevna riža, koja zato bogato rodi, hrani jedan od velikih mravinjaka čovječanstva, gusto naseljeno stanovništvo Istočne Azije. Napornim radom, formiranjem terasa stvaraju rižina polja i na strmim padinama.“

Naziv klime: .....

4. „Njen prirodni biljni pokrivač bile su zimzelene šume, među čijim su stablima i grmovima najpoznatiji hrast plutnjak, tamnozeleni čempres, pinijska (pitomi bor) oblika kišobrana, lovor i oleandar, a koji su se kožastim i tvrdim krošnjama ili igličastim lišćem branili od većih gubitaka vlage. Ali, od šuma je malo ostalo za naših dana; (...) nose na sebi tragove tisućljetnih krčenja šuma. Opustošeno stijenje lišeno svog pokrivača tla, na kojem trnovito zakrčljalo žbunje zauzima mjesto nekadašnjih vitih divovskih stabala.“

Naziv klime: .....

(Izvor: *Mijenja li se naša klima?*, Ferenc Probáld, Gondolat Kiadó, 1981.)

4 boda	
--------	--

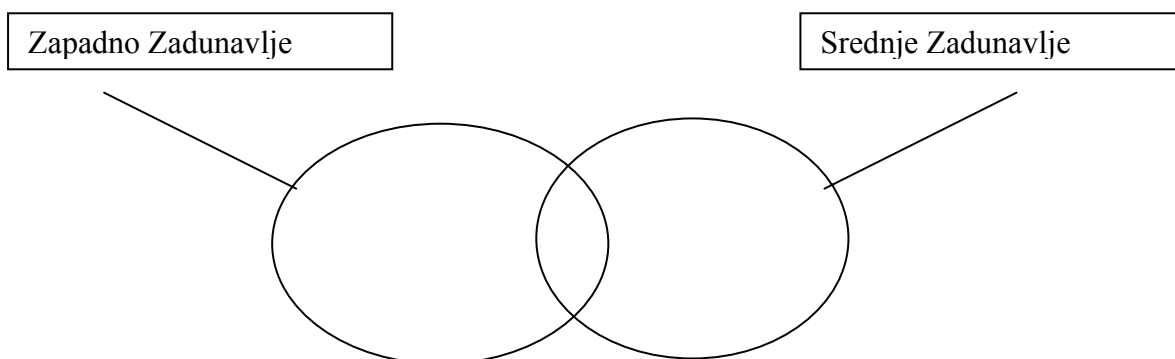
b) Na područjima kojih država susrećemo pojedine vrste klima? Redne brojeve karakterističnih država upišite u kvadrate koji se nalaze iza naziva klima! *Nećete moći smjestiti svaku državu.*

1. Nizozemska   2. Kina   3. Malta   4. Kanada   5. Ukrajina   6. Brazil

4 boda	
--------	--

8 bodova	
-----------------	--

8. **Jedan novinar radi reportažu o Zapadnoj zadunavskoj i Središnjoj zadunavskoj regiji. Već je puno podataka sakupio, ali se jedan dio njih pomiješao. Pomognite novinaru da sistematizira konstatacije! Redne brojeve konstatacija upišite na odgovarajuća mjesta odgovarajućih skupina!**

1. Njena automobilska industrija postala je važnim čimbenikom gospodarstva.
2. Njena negdašnja značajna industrija aluminijska bazirala se na mjesnim izvorima sirovina.
3. Njeno ranije važno rudarstvo smeđeg kamenog ugljena je do danas postupno nestalo.
4. Važne grane njene prehrambene industrije su prerada mlijeka i mesa.
5. Zahvaljujući njenim termalnim kupalištima koja su poznata i u inozemstvu, istaknuto mjesto pripada njenom zdravstvenom turizmu.
6. Njen regionalni centar koji je nekada bio čuven po raznovrsnoj tekstilnoj industriji, puno je izgubio od svog značaja.

6 bodova	
-----------------	--

9. **Nepotpune rečenice odnose se na prirodne i gospodarske karakteristike Japana. Iz fonda riječi koji se nalazi iznad teksta potražite one izraze koji se uklapaju u pojedina mjesta označena točkama! Odgovarajuće brojeve upišite u tvrdnje, na mjesta označena točkama! Nećete moći smjestiti sve izričaje!**

1. izvoznik	2. sirovine	3. neujednačena
4. oceanskih	5. monsunski	6. uvoznik
7. ujednačena	8. kopneni	9. artikala široke potrošnje
10. gospodarstva seljaka sa sitnim posjedima	11. veliki posjedi	12. mediteranski

1. Japanski otoci nastali su kao posljedica sudaranja dviju ..... litosfernih ploča.
2. Teritorijalna rasprostranjenost industrije je .....
3. Za njegovu klimu je karakterističan ..... utjecaj..
4. Japan je ..... sirovina..
5. Gospodarstvo Japana je u početku koncentriralo na izvoz .....
6. Japan je značajan ..... čelika.
7. U japanskoj poljoprivredi značajno mjesto zauzimaju .....

7 bodova	
-----------------	--

10. Pročitajte sljedeći fragment teksta, a zatim riješite zadatke!

- a) Korištenjem sljedećeg fonda riječi dopunite brojevima označen dio teksta!

Nećete moći smjestiti svaki izraz!

(u) unutarnjoj zoni radnih mjesta (središtu grada) / infrastruktura / City / tamo nastanjeno pučanstvo / pučanstvo koje tamo radi / javne uprave / gradovi sateliti / aglomeracija/ županija

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

5 bodova	
----------	--

Tijekom povijesno-gospodarskog razvitka svojstveno je formirana slika gradske strukture Londona. U .....**1**..... , drugim nazivom , u .....**2**..... su danas smještene u prvom redu banke i trgovine. U ovome dijelu grada je mali omjer .....**3**..... . Na njegovom jugoistočnom rubu stoji čuvena utvrda Tower, mjesto poznatih i krvavih događaja engleske povijesti. Od toga mjesta u smjeru zapada je West End, središte ... ..**4**....., jer su tu smješteni kraljevska palača, parlament, ministarstva i brojne vladine i političke institucije. Ali West End je i četvrt trgovina zlatom i nakitom, četvrt kazališta i kina, četvrt mjesta za zabavu i razonodu, četvrt hotela i nekoliko čuvenih parkova . U istočnoj polovici grada prostire se neljubazan, na mnogo mjesta zapušten East End, dio grada gdje se nalazi luka i gdje su smješteni brojni industrijski pogoni. Te unutarnje gradske četvrti u širokom rubu obuhvaćaju predgrađa s mjestimično karakterističnim kućama s okućnicama. Još udaljenije, na udaljenosti od 30-50 km od Cityja, slijede gradovi-spavaonice, gradovi sateliti s pučanstvom koji se sve više povećavaju. S njima skupa .....**5**..... Londona je velika kao županije Hajdú-Bihar i Jász-Nagykun-Szolnok zajedno.

- b) Napišite naziv stručnog izraza one zone gradske strukture čiji opis ste mogli pročitati u rečenici koja je podcrtana kontinuiranom crtom!

.....

1 bod	
-------	--

6 bodova	
----------	--

11. Riješite zadatke u svezi s prikazima!

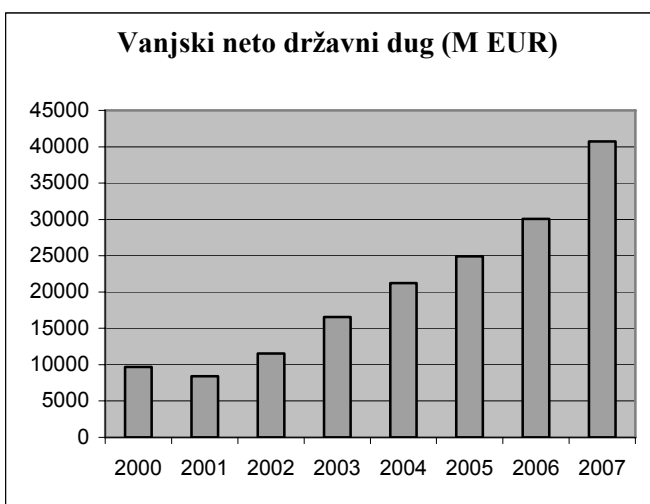
a) Upisivanjem rednih brojeva pojmova iz fonda riječi formirajte jedan logički niz!

1. dug	2. zaduživanje
3. kredit	4. proračunski manjak
5. novi krediti	

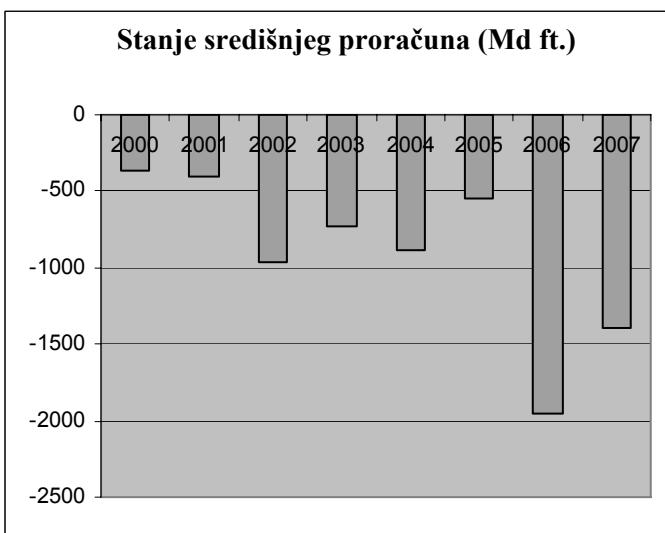
4 boda

b) Koji pojam prepoznajete na osnovi dijagrama? Od pojmova navedenih u zadatku a) u polje kvadrata upišite redni broj odgovarajućeg pojma!

1 bod

c) Koji pojam prepoznajete na osnovi dijagrama? Od pojmova navedenih u zadatku a) u polje kvadrata upišite redni broj odgovarajućeg pojma!

1 bod

6 bodova

12. Odlučite jesu li istinite ili lažne sljedeće tvrdnje! Ispred rednih brojeva istinitih tvrdnji napišite slovo „I“, a ispred rednih brojeva lažnih tvrdnji slovo „L“!

- .... 1. Kisele padaline čine štete u okolini koja je u neposrednoj blizini izvora onečišćenja.
- .... 2. Za zakiseljenje atmosfere su u prvome redu odgovorne energetska i kemijska industrija.
- .... 3. Kisele padaline u Europi najintenzivnije ugrožavaju mediteranske predjele s tankim slojevima tla.
- .... 4. U formiranju kiselih padalina najvažniju ulogu imaju spojevi sumpora i dušika koji dospijevaju u atmosferu.
- .... 5. Kisele padaline podjednako oštećuju biljni svijet, tlo i površinske vode.

5 bodova	
-----------------	--

<i>Ukupni broj mogućih bodova za rješenje ovog dijela testa:</i>	<i>75 bodova</i>	
--	------------------	--

<i>Ukupni broj mogućih bodova za rješenje testa:</i>	<i>100 bodova</i>	
--	-------------------	--

		Maksimalni broj bodova	Broj postignutih bodova
I. Topografske spoznaje, vještine – niz zadataka		25	
II. Zemljopisne spoznaje, vještine – niz zadataka	1.	6	
	2.	5	
	3.	7	
	4.	7	
	5.	4	
	6.	8	
	7.	8	
	8.	6	
	9.	7	
	10.	6	
	11.	6	
	12.	5	
Broj bodova pismenog ispita:		100	

Prof. koji je ispravio test

Datum: .....

	Broj postignutih bodova zaokružen na cijele brojeve /elért pontszám egész számra kerekítve	Broj cijelih brojeva upisan u programprogramba beírt egész pontszám
(I. Topografske spoznaje, vještine – niz zadataka/ I. Topográfiai ismeretek, készségek — feladatsor II. Zemljopisne spoznaje, vještine – niz zadataka/II. Földrajzi ismeretek, képességek — feladatsor) Broj bodova pismenog ispita/ Írásbeli vizsgarész pontszáma		

Prof. koji je ispravio test/javító tanár

Bilježnik/jegyző

Datum/Dátum: .....

Datum/Dátum: .....